

Pestprotocol obs Spitsbergen (n.a.v. Protocol LP055)

Pestprobleem als incident

Pesten begint altijd als incident. Daarom is het belangrijk om ieder signaal serieus te nemen. Het signaal komt van leerlingen, van ouders/verzorgers of van collega's. Neem het signaal serieus, ook als dit voor jou als leerkracht nog niet als probleem wordt gezien.

Stap 1	Informatie verzamelen
Doel	Een beeld krijgen van de situatie.
Acties	Nadat de leerkracht het signaal heeft ontvangen, wordt gestart met het verzamelen van informatie door: <ul style="list-style-type: none">• gesprek met het gepeste kind• gesprek met de pester• gesprek met de ouders/verzorgers• observatie in vrije situaties, bijv. plein en gymles• gesprek met collega's
Stap 2	Eenvoudige concrete maatregelen
Doel	Voorkomen dat pesten structureel wordt.
Acties	Als de informatie is verzameld, wordt bepaald welke concrete maatregelen genomen worden om het pesten te stoppen en te voorkomen dat het een structureel karakter krijgt. Er worden duidelijke afspraken gemaakt, bv: <ul style="list-style-type: none">• veranderen van de plek in de klas• bepalen van de plek in de rij naar de gym• bekijken looproute in de klas• dagelijks/wekelijks gesprekje met de kinderen• afspraak met speelmaatje op het plein• voor- en nabespreken pauze• voorkomen bij de gymles dat leerlingen zelf groepjes samenstellen en dat er bepaalde leerlingen als laatste overblijven• zorg dat het gepeste kind bij groepswork ingedeeld is in een positief samenwerkend groepje <p>Er worden met de kinderen duidelijke afspraken gemaakt. Op klassikaal niveau kan aandacht besteed worden aan de sociale sfeer in de klas door middel van het opstellen van klassenregels en lessen uit ZIEN!, Kinderen en hun sociale talenten, Kinderen en</p>

Pestprobleem met een structureel karakter

Wanneer pestproblematiek een structureel karakter heeft aangenomen dan zal het probleem breed aangepakt moeten worden. Een dergelijk probleem wordt op schoolniveau en klassenniveau aangepakt.

Bij structureel pesten is altijd sprake van een probleem in de groeps sfeer en veiligheid.

Stap 1	Inbreng signaal structurele pestproblematiek in het team (incl. intern begeleider - IB-er)
Doel	Het hele team betrekken bij de aanpak van structurele pestproblematiek met als doel verbetering van de groeps sfeer en versterking van het gevoel van veiligheid in klas en school.
N.B.	Indien net mogelijke het gesignaleerde probleem op korte termijn in het team te bespreken, dan alvast bespreken met de intern begeleider (IB-er). Op een later tijdstip het probleem breed in het team inbrengen.
Stap 2	De oriëntatiefase: beeldvorming groeps klimaat
Doel	D.m.v. informatie via diverse kanalen een duidelijk beeld verkrijgen van de wijze waarop kind en ouders de pesterijen beleven; de ouders van de direct betrokkenen worden serieus betrokken en voelen zich gehoord.
N.B.	Stap 1 en 2 kunnen ook in omgekeerde volgorde genomen worden.
Acties	<p>Inwinnen informatie op individueel niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • door middel van een gesprek met ouders (en kind) • slachtoffer en pester(s) vullen zelf een vragenlijst* in • gesprek met collega's <p>Indien nodig wordt de ouders van de direct betrokkenen hulp en/of advies van externe instanties* aangeboden.</p> <p>Inwinnen van informatie op klassenniveau: Leerkracht brengt het groeps klimaat in kaart m.b.v.</p> <ul style="list-style-type: none"> • eigen observaties, ook in vrije situaties (bijv. plein en gymles) • ZIEN! • een sociogram
Stap 3	Teamoverleg: brainstorm suggesties breed plan van aanpak
Doel	Door middel van een probleemanalyse worden aanknopingspunten verkregen voor het bedenken van een plan van aanpak van de pestproblematiek gezamenlijk werken aan een plan van aanpak bevordert de onderlinge betrokkenheid en vergroot de draagkracht van het team; afspraken worden doelmatiger nageleefd.
Acties	<p><i>Uitgangspunt: wat is er aan de hand?</i></p> <p>Aan de hand van de ingebrachte gegevens kan het team mogelijke oorzaken van de pestproblematiek aanwijzen.</p> <p><i>...en wat is er aan te doen?</i></p> <p>Suggesties voor een plan van aanpak op klassenniveau en schoolbreed. Gezamenlijk worden zoveel mogelijke suggesties aangedragen voor de aanpak van de pestproblematiek.</p>
Klassenniveau	<p>De betrokken leerkracht en de IB-er maken op grond van de voorstellen een plan van aanpak binnen de klas. Uitgangspunt is dat de leerlingen samen verantwoordelijk zijn voor de sfeer in hun groep. Enkele suggesties om het groeps klimaat te verbeteren zijn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tolereer niet dat leerlingen vervelende, kwetsende opmerkingen naar en over elkaar maken • accepteer geen extreem stoere verhalen in de kring

	<ul style="list-style-type: none"> • let op dat kinderen naar elkaar luisteren en iedereen aan het woord kan komen • spreek met kinderen af dat zij niet op een vervelende manier aan elkaar komen • spreek met kinderen af dat zij niet ongevraagd aan elkaars spullen komen • kies lesmaterialen ter verbetering van de sfeer • gezellige activiteiten blijven doen
Schoolniveau	<p>Het team maakt gezamenlijk een keuze voor strategieën die schoolbreed uitgevoerd zullen worden. Te denken valt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • concrete afspraken over gedragsregels die schoolbreed gelden • een lijn trekken bij het actieve toezicht op het schoolplein • koppel, indien nodig, zowel opvallend positief als negatief sociaal gedrag van leerlingen terug naar de groepsleerkracht • koppel iedere vorm van positief of negatief sociaal gedrag van leerlingen terug naar de groepsleerkracht wanneer het leerlingen betreft die betrokken zijn bij het structurele pesten • spreek kinderen aan op hun negatieve gedrag in de omgang met elkaar • beloon kinderen voor hun positieve sociale gedrag • maak afspraken omtrent de gezamenlijke naleving van de afspraken door teamleden en leerlingen
Stap 4	Ouders/verzorgers informeren
Doel	Het stimuleren van de betrokkenheid van de ouders/verzorgers bij het plan van aanpak op school en hierover met hun kinderen praten.
Actie	Alle ouders/verzorgers worden ingelicht over de activiteiten en afspraken op klassen- en schoolniveau, die in het kader van de aanpak van de pestproblematiek worden uitgevoerd.
Stap 5	Interventie / actiefase
Doel	Door pestproblematiek op beide niveaus d.m.v. afspraken en specifieke activiteiten structureel en grondig aan te pakken is de kans op een positief en duurzaam resultaat het grootst.
Actie	De gekozen interventies worden uitgevoerd op klassen- en schoolniveau.
Stap 6	Evaluatie in het team
Doel	Feedback geven en krijgen over de uitgevoerde interventies en advisering omtrent vervolg aanpak aan de verschillende betrokkenen.
Actie	<p>In het team worden de bevindingen en resultaten van de interventies besproken. Op grond hiervan wordt bekeken welke activiteiten zinvol zijn geweest en effectief bleken. Indien nodig wordt opnieuw nagedacht over nieuwe mogelijkheden om problemen verder aan te pakken. Indien nodig; extreme deskundigheid inroepen.</p> <p>De ouders krijgen feedback in de vorm van een mondelinge toelichting of via een schrijven. Een ouderavond kan tot de mogelijkheden behoren mits goed voorbereid en onder onafhankelijke en deskundige begeleiding. (kan ook een valkuil zijn: ouders kunnen van de gelegenheid gebruik maken om onderling conflicten uit te vechten of verhaal te halen bij de school).</p>